

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **M. K.**, nar. ..., státní příslušnost U., t.č. bytem PoS H., N. K. 5, H. 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25.3.2013, č.j. OAM-83/ZA-ZA06-ZA05-2013 byla zamítnuta žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zák.č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce podal včas proti uvedenému rozhodnutí žalobu. Namítal porušení § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 68 odst. 3 správního řádu. Dle jeho názoru se žalovaný dopustil nesprávné právní kvalifikace při aplikaci § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu a porušil také § 12 a § 14 zákona o azylu a opomenul na žalobce vztáhnout doplňkovou ochranu podle § 14 a) zákona o azylu. Domnívá se, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu zde stanové, resp. minimálně podmínky pro udělení doplňkové ochrany, je přesvědčen, že správní orgán rozhodl

v rozporu se skutkovým stavem, když jeho žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Domnívá se, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci, důkazy, které si opatřil, nebyly úplné. Poukazoval pak také na to, že správní orgán je povinen rozhodnout o tom, jestli není v případě žalobce na místě použití imperativního pravidla non – refoulement. Dle čl. 10 Ústavy ČR, podle nějž „... *Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal parlament souhlas a jimiž se ČR vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva...*“. ČR je ve smyslu předmětného ustanovení vázána mimo jiné i Úmluvou o právním postavení uprchlíků, publikovanou ve Sbírce zákonů pod č. 208/1993 Sb., (dále jen Úmluva), která má tedy v případě odlišné dikce vnitrostátního právního předpisu aplikační přednost. Ve smyslu této Úmluvy se správní orgán měl zabývat otázkou zákazu navrácení (refoulement), tzn. jestli by byl ohrožen člověk po návratu do své země na životě nebo na svobodě, neboť dle čl. 33 odst. 1 Úmluvy: „*Žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice země, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení*“.

Tuto otázku je povinen zkoumat obligatorně vždy a za každých okolností. Žalobce má za to, že postup, kdy správní orgán rozhodující v první instanci o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR tuto posoudil jako zjevně nedůvodnou dle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu a nezabýval se rozhodnutím o udělení doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona, případně uplatněním principu non-refoulement, jak je formulován v Úmluvě, lze považovat za nezákonný.

Ochrana osob poskytovaná vnitrostátními orgány je na Ukrajině nedostatečná. Jak uvedl u pohovoru, má velké obavy ze svého návratu, neboť má důvody se domnívat, že mu v zemi původu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy nebo pronásledování. Tyto jeho obavy pramení z jednání osob, před jejichž výhrůžkami ze země uprchl. Mnohokrát mu bylo vyhrožováno a je přesvědčen o tom, že mu v zemi původu hrozí újma na zdraví či životě. Pokud by se vrátil domů, bylo by jeho zdraví a život ve velkém nebezpečí. Policie ani jiné státní orgány nejsou dle žalobce schopny zabezpečit mu ochranu před výše zmíněnými osobami. Nedomnívá se ani, že by dokázal najít účinnou ochranu v jiných částech země.

Uvedl, že za pronásledování se pro účely zákona o azylu dle jeho ust. § 2 odst. 8 a 9 považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.

Nositeli pronásledování tak nemusí být nutně přímo složky státní moci, ale i soukromé osoby, skupiny osob či nelegální struktury za podmínky, že jejich jednání nese znaky pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu a vztah státní moci k jednání těchto

osob je výše popsaného charakteru. Důvody, které objasnil v průběhu správního řízení, jsou subsumovatelné pod skutkovou podstatu pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu.

Žalobce se domnívá, že si správní orgán neopatřil řádné podklady pro vydání napadeného rozhodnutí a jeho odůvodnění neobsahuje objektivní hodnotící úvahu ohledně jeho situace v případě nuceného návratu na Ukrajinu. V průběhu správního řízení objasnil, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí ze strany osob, které mu v minulosti vyhrožovaly. Žalovaný se proto měl zabývat otázkou, zda žalobci v případě návratu na Ukrajinu z těchto důvodů nehrozí jednání popsané jako pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, nebo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14 a) zákona o azylu.

Pokud jde o další konkrétní skutkové důvody, na jejich základě tvrdí, že skutečnosti jím uváděné jsou podřaditelné ust. § 12, potažmo § 14 a) zákona o azylu, odkázal na svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, protokol o pohovoru, který s ním byl proveden a ostatní spisový materiál, který se vztahuje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR a který má k dispozici žalovaný. Domnívá se, že v jeho případě rovněž je ke zvážení, zda nespĺňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu dle ust. § 14 zákona o azylu. Českou republiku považuje za svůj domov, cítí se tu v bezpečí.

Na základě výše uvedených skutečností považuje rozhodnutí žalovaného za nezákonné. Navrhoval proto, aby uvedené rozhodnutí žalovaného vydané 25.3.2013 bylo zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že žalobce sdělil, že jeho obavy pramení z jednání osob, po jejichž výhrůžkami ze země uprchl. Mnohokrát, jak sdělil, mu bylo vyhrožováno a je přesvědčen o tom, že mu v zemi původu hrozí újma na zdraví a životě. Žalovaný zdůraznil, že žalobcovy obavy z lidí, kteří po něm vymáhali dluh, jeho ekonomickou situaci, ani snahu o legalizaci pobytu na území ČR, není možné podřadit důvodům pro udělení azylu. Tyto skutečnosti nemají žádnou souvislost s žádným z azylově relevantních důvodů. Nejvyšší správní soud již opakovaně vyslovil (např. ve svém rozsudku č.j. 8Azs 12/2011 – 79 ze dne 27.9.2011), že ekonomické potíže v zemi původu a obavy z věřitelů související s neuhrazením dluhu, nejsou relevantními důvody z hlediska zákona o azylu.

Žalovaný má tak po provedeném řízení jednoznačně prokázané, že jmenovaný neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by ve vlasti mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14 a) zákona o azylu. Podklady, které si žalovaný v souvislosti s žádostí jmenovaného obstaral, jsou dle jeho názoru dostatečné. Ostatně ani sám jmenovaný neměl k jejich obsahu žádné připomínky a nežádal jejich doplnění.

Jak rovněž žalovaný odůvodnil, z výpovědi žalobce je zcela zřejmé, že institut mezinárodní ochrany pouze využívá jako nástroj k možné legalizaci svého dalšího pobytu v ČR. K takovému účelu však zákon o azylu v žádném případě zneužít nelze.

Za nedůvodnou považuje žalovaný námitku porušení zásady non – refoulement. Aby bylo možno tuto zásadu vztáhnout na žalobce, musel by být uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951. V daném případě však bylo zjištěno, že jmenovaný takovou osobou v žádném případě není.

Opodstatněnou neshledává žalovaný ani námitku stran možnosti udělit humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu. Udělení humanitárního azylu je zcela výjimečným institutem a jako takový je udělován pouze v těch nejzávažnějších případech. Tím však dle názoru žalovaného celková situace žalobce není. I s ohledem na výše uvedené skutečnosti má žalovaný za to, že žádost jmenovaného posoudil zcela správně, když ji v tomto ohledu shledal zjevně nedůvodnou. Má za to, že podaná žaloba nějak nezpochybňuje správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgán má za to, že náležitě posoudil skutkový stav věci, neshledal však důvodnost aplikace jiného ustanovení než ust. § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Žalovaný i žalobce souhlasili s tím, aby soud rozhodl o věci bez nařízení jednání. Soud tedy v souladu s ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) rozhodl o žalobě bez nařízení jednání.

V řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s.ř.s., přezkoumává soud napadené výroky rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů a z těch hledisek, které žalobce v podané žalobě uvede, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a odst. 2 věta první s.ř.s.).

Pokud jde o žalobní body vytykající žalovanému porušení § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, nemůže soud žalobci přisvědčit. V řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany řádné zjištění skutkového stavu věci spočívá především v tom, že žadateli je dána možnost podat úplnou a pravdivou výpověď o důvodech, které jej vedly k opuštění vlasti. Žalobci byl poskytnut dostatečný prostor, aby uvedl vše, co považuje za důležité pro rozhodování o žádosti, otázky, na které odpovídal v rámci pohovoru, mu byly kladeny takovým způsobem, aby byly objasněny všechny relevantní skutečnosti. Žalovaný ve věci provedl dostatečné dokazování, jehož rozsah byl určen skutečnostmi tvrzenými žalobcem. S ohledem na tvrzení žalobce bylo dostačující, když žalovaný při svém rozhodování vyšel ze skutečností uvedených žalobcem a nebylo nutné opatřovat další podklady pro rozhodnutí. V postupu žalovaného soud neshledal žádné pochybení.

Žalovaný své rozhodnutí dostatečně srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, zabýval se všemi rozhodnými skutečnostmi, z odůvodnění je patrné, jakými právními úvahami se při rozhodování řídil, pokud žalobu zamítl podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu a proč neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 ani podle § 14 a) zákona o azylu. Z tvrzení žalobce vyvodil správné skutkové závěry. Vzhledem k tomu soud shledal nedůvodnou rovněž námitku porušení § 68 odst. 3 správního řádu.

Ze správního spisu soud zjistil, že žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR žalobce podal dne 11.3.2013. Uvedl, že Ukrajinu opustil 30.11.2003, protože na Ukrajině měl problémy s „mafíány“. Sdělil, že prodával na tržnici oblečení, které nepatřilo žalobci ale jeho kamarádům a za to dostával podíl z tržby. Jednou přišla za žalobcem kontrola a zabavily mu zboží. Žalobce neví, kdo to byl. Možná „mafíáni“ požádali úřady, aby ho zkontrolovaly. Dlužil peníze jedné Arménce, lichvářce, která na něj poslala kontrolu. Exekutor pak zakázal nakládat se zbožím, ale majitelé zboží si věci vzali a odvezli. Žalobce se obrátil na advokáta, ten 3x vyzval zmiňovanou Arménku, která se však ani jednou nedostavila. Advokát mu tedy nedokázal pomoci. Uvedená Arménka žadateli vzala věci z bytu, žalobce pak na ni i přepsal byt. Přišel o všechno, odjel proto za prací do ČR. Problémy s lichvářkou trvaly skoro 2 roky. Na policii se kvůli svým potížím nikdy neobrátil. V ČR pak pracoval, měl pracovní povolení. Dva týdny předtím, než podával žádost o mezinárodní ochranu, mu však platnost povolení pobytu skončila. Majitel ubytovny, kde žalobce bydlel, ho nahlásil, policista mu dal výzvu na dva týdny a nasměroval jej do Zastávky. Ze zdravotních důvodů nebyla žalobci prodloužena ze strany zaměstnavatele pracovní smlouva a proto mu následně nebylo prodlouženo ani povolení k pobytu. Uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá proto, že si chce v ČR legalizovat pobyt. Na Ukrajině totiž nic nemá, neměl by kde bydlet. Uvedl, že nikdy neměl na Ukrajině problémy s žádnými státními orgány ani s nikým jiným, kromě problémů popsanych s „mafíány“ žádné problémy na Ukrajině neměl. Jeho problém spočíval v tom, že přišel o bydlení, neměl peníze a měl strach z „uvedených mafíánů“.

Podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, ve znění účinném pro projednávanou věc, se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvede skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14 a) zákona o azylu.

Soud se plně ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a 14 a) zákona o azylu.

Podle § 12 zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod,
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště

Žalobce neuvedl v žádosti ani v pohovoru ani jednu skutečnost, která by byla podřaditelná pod ust. § 12 zákona o azylu, neboť sám uvedl, že v žádné politické straně není, nikdy z žádných takovýchto důvodů nebyl pronásledován a neuváděl ani, že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů na Ukrajině.

Jediný důvod, který uvedl, je že prodával pro kamarády zboží na tržnici a „mafíáni“ po něm každý měsíc chtěli nějaké peníze.

Podle § 14 a) zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

V případě žalobce nebyly zjištěny ani podmínky ust. § 14 a) zákona o azylu, protože uvádí pouze obavy z lidí, kteří po něm vymáhali dluh, dále zdůrazňuje svou ekonomickou situaci, kdy na Ukrajině nemá kde bydlet a nemá peníze a ani jeho snaha o legalizaci pobytu na území ČR, kterou zdůrazňuje, není možné podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 14 a). V tomto směru soud, stejně jako žalovaný odkazuje rovněž na judikaturu NSS, dle níž ekonomické potíže v zemi původu a obavy z věřitelů související z neuhrazením dluhu, nejsou relevantními důvody z hlediska zákona o azylu.

V případě žalobce nebylo tedy možno použít ani ust. § 14 a) zákona o azylu.

Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů. Skutečnosti, které uvádí žalobce, nelze dle názoru soudu považovat za důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Obvyklými důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů jsou např. zvlášť těžká nemoc či zdravotní postižení nebo příchod z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. Žalobce sám uvedl, že měl na území ČR asi před 3 lety infarkt, jinak se s ničím neléčí. Žalobcům zdravotní stav tedy také nemůže být důvodem pro udělení humanitárního azylu. Uvedl sice, že měl před 3 lety infarkt, dále však v ČR pracoval, sám uvedl, že se v ČR neléčí a o žádných jiných vážných zdravotních problémech nehovořil.

Namítaný důvod žalobce, a to obavy z lidí, kteří po něm na tržnici požadovali peníze, nepochybně podmínky udělení humanitárního azylu nenaplnuje a nelze jej považovat za „důvod hodný zvláštního zřetele“ pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

Ze spisu současně není zřejmé, že by žalobce uplatňoval i jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany, než důvody výše uvedené, které navíc ani důvody ve smyslu a § 12 a § 14 a) a rovněž tak § 14 zákona o azylu, azylovými důvody nejsou.

Pokud pak jde o námitku žalobce týkající se v jeho případě porušení zásady non – refoulement, ani tato námitka není na místě, protože aby bylo možno tuto zásadu na žalobce

vztáhnout, musel by být uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a v daném případě bylo zjištěno, že žalobce takovou osobou v žádném případě není.

Krajský soud v Brně tedy dospěl k závěru, že žalovaný se zabýval velmi podrobně situací žalobce, vycházel přitom ze žádosti žalobce a pohovoru, který s ním byl uskutečněn, tedy ze skutečností, které uváděl sám žalobce a i soud je toho názoru, že v daném případě žalobce nesplňuje podmínky ani ust. § 12, ani § 14 a) ani § 14 zákona o azylu a proto byla jeho žaloba dle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítnuta.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, náklady řízení mu proto nebyly přiznány, pokud jde o žalovaného, žádné náklady kromě běžné úřední činnosti mu nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 18. září 2013

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová